

at skaffe sig et almindeligt Begreb om, hvor der maae anlægges store Bygningsværker, hvor der maae anlægges betydelige Værker af Jord, hvorlangt det skal transporteres, og hvormedet det under de tilstedeværende Omstændigheder vil koste pr. Cubikfod eller Cubikalen eller hvilken anden Genhed, man vil sætte som Maalestof, det vil kunne skee ved Folk, der først aae det, med langt ringere Omkostninger end de her nævnte. Naar de ærede Herrer blot vilde sætte sig ind i den Tankegang og spørge, hvormange Arbejdere behøves der pr. Mill for at gjøre et saadant foreløbigt og calculatoristisk Nivellement i een Sommer, hvormedet skal en saadan Mand — han behøver ikke at være høit stillet, men blot ganske jævnt, naar han er en ordentlig, fornuftig Mand, der er vant til Arbejde af den Art — hvormedet skal han tjene i 6 Maaneder, og hvormange Mill er der, saa vilde de see, at de komme til langt lavere Summer, end her er Spørgsmaal om. De Nivellementer, hvor til der forlanges saadanne Summer, det er som sagt saadanne, som de Personer foretage eller lade foretage, der vilde forelægge den lovgivende Magt et Forslag for at faae dens Indvilligelse eller forelægge det for Actionarierne for at samle Actier; men hvad der her er Spørgsmaal om, er at skaffe en kyndig og indsigtssfuld Regjering — thi det er den bestemt for at være — Midler til at kunne sælde en almindelig Dom om ganske almindelige Spørgsmaal. Det er en Feil at gaae ind paa at give de store Summer til disse Nivellementer, og, naar det hedder, at det er for at trøste de Militaire, saa siger jeg: vi skulle ikke give 20—30,000 Rd. ud, for at de kunne trøste sig, det maae de kunne det foruden; vi skulle huske paa, at Landsdelen Danmark er Herre over sine egne Sager; vi skulle udøve dette Herredomme, see de Militaires Laarer og trøste dem saa godt vi kunne, men ikke paa en saa kostbar Maade. Der er med Hensyn til Nivellementet allerede gjort et Skridt af private Folk. Tager man det som Grundlag og Udgangspunkt, saa bliver Dommen over de forskjellige Spørgsmaal, som foreligge til Løsning, endnu simplere; dette Arbejde kunde vi kjøbe, saa ere vi strax færdige. Vi kunne

med Sir Morton Peto ganske simpelt slutte en Handel om hans Nivellementer; vi kunne kjøbe dem til den Brits, de have køstet ham; vi kunne uden at skambyde ham, byde ham mindre, naar vi give ham den Erklæring, at, dersom han overtager Anlægget, give vi ham det Gele, kort sagt, vi kunne paa den Maade for en vis positiv Sum skaffe os alle vigtige Forarbejder til at løse Problemet, saa vigtige maaaskee, at vi slet ikke behøve noget andet. Idet vi paa hvilken som helst Maade, uden til lige at slutte den positive Udsjælfelse af det Forestagende, vi have til Hensigt, bevillige Summer til Nivellement, saa er det ligesom naar vi nedsatte Commissioner; det er for at trække Sagen ud, om muligt i Evigheden, for undervejs at finde titusinde Paasfud til at komme fra den og kunne blive staaende ved den usikre Arveformueskat istedetfor maaaskee at komme til den sikre Indtægtskat. — Thi siden det er blevet berørt — og jeg skal takke den ærede Minister derfor — vil jeg strax udtale mig i absolut modsat Retning. For mit Vedkommende siger jeg: Ingen Hartkornsskat mere, og ingen af den Art Arveformueskat, som Ministeren omtalte. Thi, naar den ærede Minister har sagt: „vi fremkalde Immoralitet ved en Indtægtskat, og derfor skulle vi komme til en „Arve-Formueskat“, saa vil jeg spørge, om denne Skat ikke frister til den langt større Immoralitet at give Alt, hvad man eier, bort i levende Live, for at der ingen Arveafgift skal blive; — og hvor bliver saa Formueskatten af? Ja: Jeg og Du og vi Andre, som eie nogle tusinde Rigsdaler, gjøre ikke saadanne Dispositioner; thi vi kunne indtil det sidste Dieblik ikke undvære fuld Raadighed over de Skillingen, vi have; men Millionæren — han giver en Million til een Søn og en Million til en anden Søn, og beholder selv en Million tilbage at leve af, — og unddrager saaledes den allerstørste Deel af sin Formue fra Skatten. Ja, den ærede Minister vil sige: „disse Dispositioner skulle vi ogsaa ramme“ (Indenrigsministeren: Det sagde jeg). Det forstaaer jeg meget godt; men jeg forstaaer ogsaa, at En kan sige til sine Venner, at han har givet sine Sønner een Million, og til det Offentlige siger han en